

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی

دکتر مسعود امیری

m.amiri.skums@gmail.com

گروه اپیدمیولوژی و آمار زیستی ، دانشکده بهداشت شهرکرد

موضوعات مورد بحث

- اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی ۱

تعریف اپیدمیولوژی:

The study of distribution and determinants of diseases -
in human populations

مطالعه توزیع بیماریها و عوامل مولد این توزیع در جوامع بشری

توزیع بیماریها: اپیدمیولوژی توصیفی (Descriptive):
Who, When, Where

عوامل مولد توزیع بیماریها: اپیدمیولوژی تحلیلی (Analytic): Why

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی ۲

Descriptive Epidemiology

Person (Who?)

Place (Where?)

Time (When?)

Sex

Residence

Year

Age

Occupation

Season

Ethnicity

Being at Specific Events

Day, Hour, etc.

Occupation

Geographic Sites

Date of Onset

Economic Group

Duration

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی ۳

اپیدمیولوژی توصیفی:

- تعیین متغیرهای غیرتصادفی در توزیع بیماریها برای بوجود آوردن فرضیه:
- توصیف فراوانی و توزیع بیماریها بر حسب شخص، زمان و مکان را گویند.
- پاسخ به سه سوال:
چه کسی مبتلا شده است؟
کجا و چه وقت موارد بیماری به وقوع پیوسته اند؟
Who , Where , When

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی ۴

Person:

Who?

Place:

Where?

Time:

When?

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی ۵

اپیدمیولوژی توصیفی

شخص

۱- سن	۸- شخصیت
۲- جنس	۹- طبقه اجتماعی
۳- شغل	۱۰- سواد
۴- وضع تاهل : میرایی	۱۱- شیوه زندگی
جدا شده < بیوه < مجرد < متاهل	۱۲- رتبه تولد
۵- قومیت	۱۳- بعد خانوار
۶- نژاد	۱۴- وضعیت ایمنی
۷- گروه خونی	۱۵- وراثت

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی ۶

اپیدمیولوژی توصیفی

زمان

توصیف رویداد بیماری در رابطه با زمان برپایه سال / ماه / فصل
سه نوع تغییر عمده را با زمان میتوان بیان کرد:

۱- تغییرات دراز مدت یا روند دیرپا یا عام: secular trends
تغییرات در طی دوره های زمانی طولانی معمولاً چندین سال یا
چندین دهه

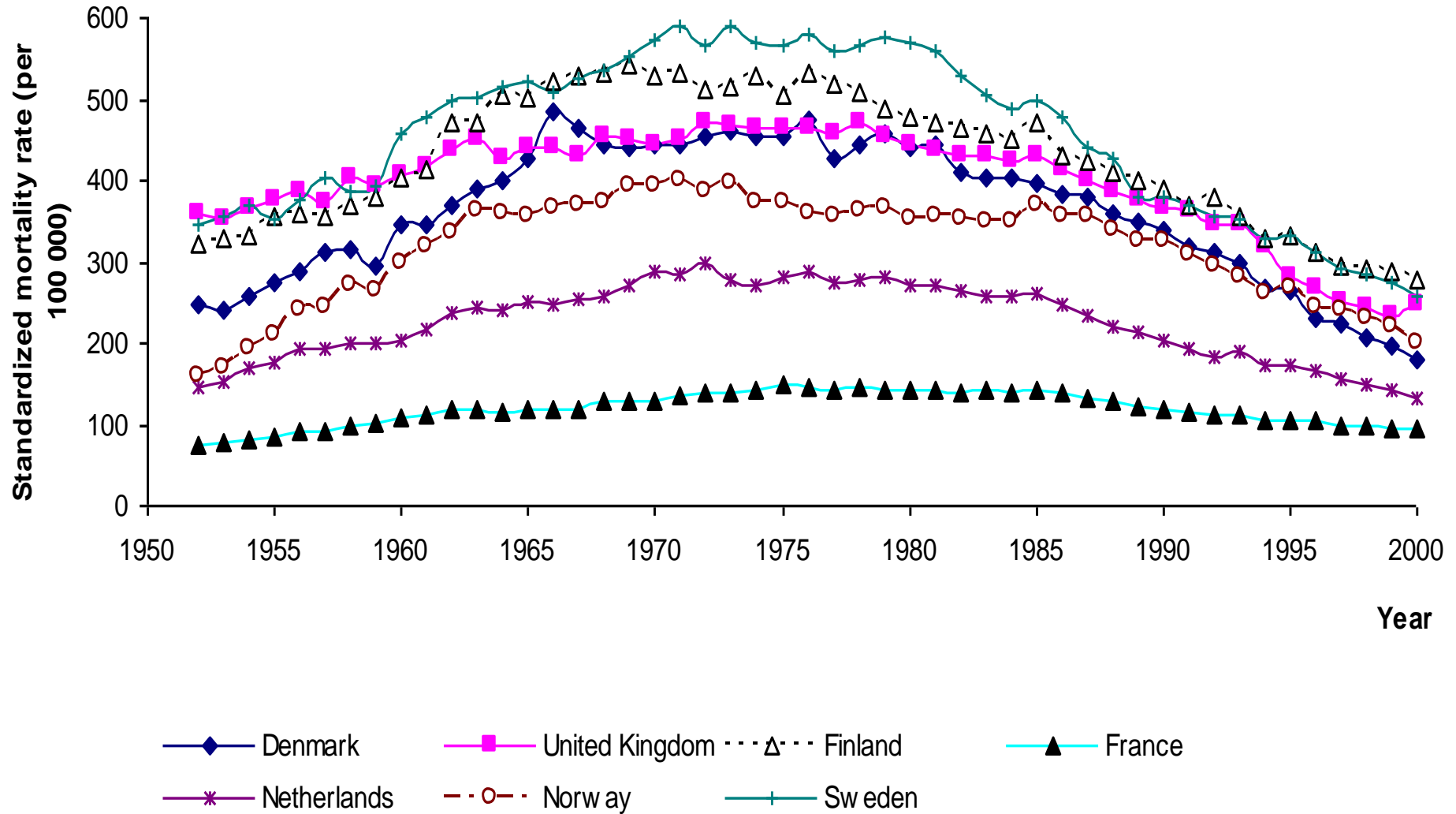
۲- تغییرات دوره ای یا نوسانات تناوبی: دگرگونیهای عود کننده در
فراوانی بیماریها : آنفلوآنزای آ ۲ یا ۳ سال یکبار عود میکند

seasonal trend / cyclic changes

۳- نوسانات کوتاه مدت short term trend

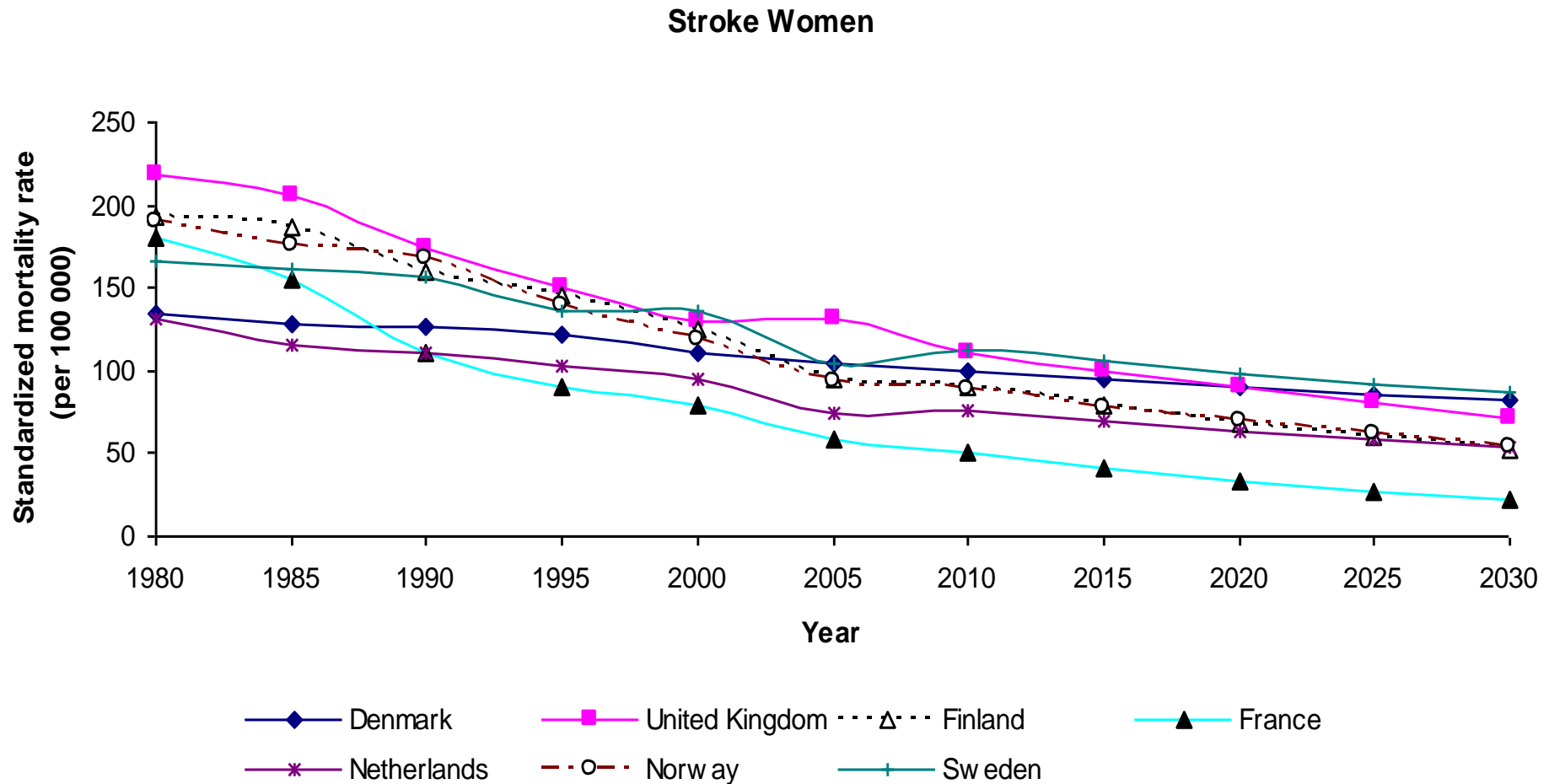
IHD Men

Amiri M et al. J Clin Epidemiol 2006

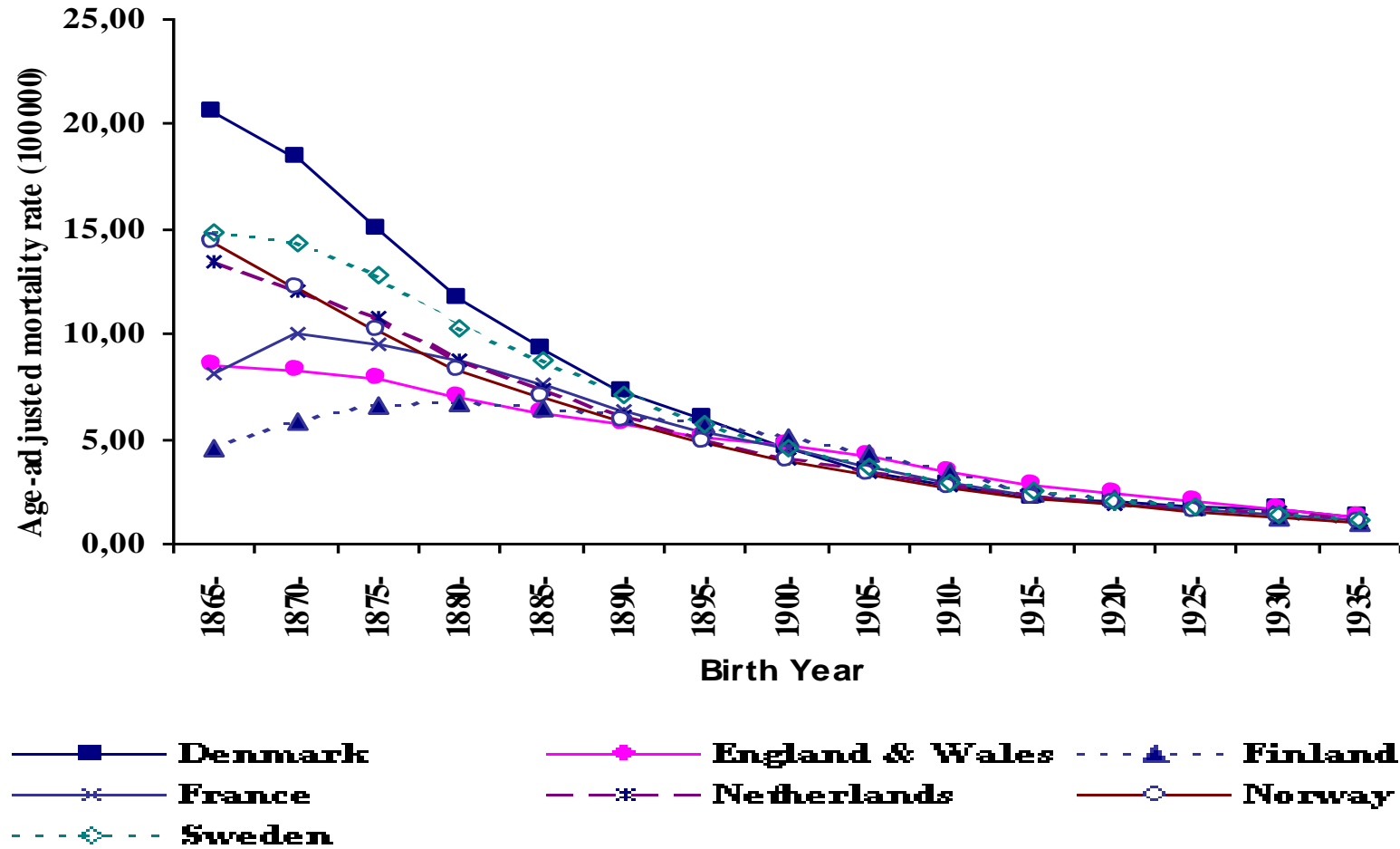
Trends in Stroke mortality from 1980 to 2030 in seven European countries

Amiri M et al. Stroke 2011

Trends in Stomach Cancer mortality for five-year cohorts born between 1865 and 1939 followed for mortality in 1950-1999 in seven European countries

Amiri M et al. Eur J cancer 2006

اپیدمیولوژی توصیفی و تحلیلی ۷

اپیدمیولوژی توصیفی

مکان

- ۱- مرزهای طبیعی : درک سبب شناسی بیماریها
بیماریهای مکان: انگلی ، عفونی ، گواتر بومی ، فلوئوروزیس و ..
- ۲- تقسیم بندیهای سیاسی : برای برنامه ریزی و مدیریت
و مطالعه بیماریها
- ۳- ترسیم عوامل محیطی و کمک به شناسائی ماهیت انتشار موارد بیماریها ،
Spot Map
- ۴- اختلافات شهری – روستایی
- ۵- مقایسه های بین المللی و مرزهای بین ملتها
- ۶- مطالعه مهاجران و تفکیک عوامل ژنتیک از عوامل محیطی

